

ESIMENE ABIKLAASA

ROMAAN

LAURA DAVE

Originaali tiitel:
LAURA DAVE
THE FIRST HUSBAND
2011

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

Käesolev teos on väljamõeldis. Nimed, tegelased, paigad ja sündmused on autori kujutlusvõime vili või väljamõeldis ning mis tahes sarnasus tegelike inimeste, elusate või surnutega, ametiasutuste, sündmuste või paikadega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Iiri Sirk
Toimetanud Sille Teiter
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © Laura Dave, 2011.
All rights reserved.

© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus
ERSEN, 2022.

B01403122
ISBN 978-9949-82-863-0

Kõik kirjastuse Ersen raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

JOSHILE – ALATI

Süüta tuled. Ma ei taha pimedas koju tulla.

– *O. HENRY*

1. osa

ELASID KORD...

1

TUNDUB TÄHTIS ALUSTADA TÕELISTEST PÕHJUSTEST selle kohta, kuidas ma siia jõudsin. Kui kõik muutub segaseks ja keeruliseks, on tõde esimene asi, millele toetuda, kas pole? Inimesed üritavad seda varjata või väänata või muuta. Otsekui muudaks faktide moonutamine olukorra vähem segaseks ja jõhkraks ja keeruliseks. Mitte rohkem. Aga seda ei saa parandada. Tõde on, et tõmbasin selle ise endale kaela. Selle kõik. Kõik, mis oli tulemas, kõik, mida ma kujutledagi ei oleks osanud, moodustab minu elu järgmise aasta. Lõppude lõpuks olin mina see, kes hommikul nii talitas, teades suurepäraselt ja juba varasema elu õppetundidest, mis juhtub, kui olen küllalt hooletu ja lasen asjadel minna. Läksin alla elutuppa, kandes ikka veel Nicki pidžaamapluusi, pugedin teki alla ja lülitasin DVD-mängija tööle. Nagu oleksi see nii lihtne. Nagu oleks „Puhkus Roomas“ mingi suvaline film. Nagu poleks see pomm, mille panen keset oma elu plahvatama.

Üldiselt – vähemalt mitte reeglina – ei ole ma ebausklik inimene. On aga mõned tõsised ja arvestatavad faktid, mida ei saa eirata. Esimene kord, kui nägin „Puhkust Roomas“, olin seitsmeaastane ja vaatasin seda kodusel filmiõhtul koos vanematega. Järgmisel päeval teatasid nad, et lahutavad. Järgmine kord olin kuusteist. Samal õhtul, pärast filmi vaatamist, teatas ema, et

kolime – üheksas kord üheksa aasta jooksul – San Franciscost (kus olin elanud just nii kaua, et leida endale tõeline sõber, oma poiss ja veel üks potentsiaalne sõber) tillukesse linnakesse Põhja-Dakota kirdenurgas (rahvaarv 351, kus lähen lõpuklassi, kus on ühtekokku kolm õpilast).

Viis aastat hiljem olin just kolledži lõpetanud ja saanud tööle ajalehte New York Sun. Pidin saama kõige madalama taseme reporteriks, aga ikkagi reporteriks. New Yorgis! Asju pakkides jäi mulle näppu „Puhkus Roomas“ ja ma mõtlesin, et olen nüüd täiskasvanuks saanud, vaba lapsepõlve ebauskudest. *Miks mitte?* Aga sellepärast: järgmisel hommikul sain oma kunagiselt tulevase tööandjalt meili. *Kärbete tõttu oleme sunnitud külmutama kõik tulevased töökohad...* Ja nii edasi. Mul oli jäänud kolledžiaegses üürikorteris olla veel alla neljakümne kaheksa tunni, mul oli 105 000 dollari suurune õppelaen ja mu säästud katsid ainsa taskukohase eluaseme deposiidisumma – West Side Highway vahe- tus läheduses asuva 28-ruutmeetrise stuudiokorteri. Ja ei mingit töökohta. Enam mitte.

Neljandal korral olin 27-aastane. Olime Nickiga just tähistanud oma esimest aastapäeva ning valmis koos kolima mandri teise serva Los Angelesse. Nick proovis sisse murda filmimaailma, mis oligi kolimise põhjuseks. Mulle see sobis, oli isegi põnev. Kirjutasin ühele Philadelphia ajalehele reisiveergu ja kuna reisisin töö tõttu niikuinii kakssada päeva aastas, olid nad vägagi valmis lubama mul kolida uude kodusse Los Angeleses.

Nii panin ma „Puhkuse Roomas“ mängima, tundes end kindlana oma töökohal, oma suhtes, otsuses kolida läände, tundes, et see film ei saa mu elus segadust tekitada – osa minust tahtis vist isegi endale *tõestada*, et film ei saa mind suuremat mõjutada.

Poole filmi ajal helises telefon (seekord ei oodanud halb isegi filmi lõpuni). Maja, kuhu me Los Angelese Veneetsias pidime kolima ja kuhu olime 80 protsenti oma asjadest juba ära saatnud, oli *maha* põlenud. Põhjust ei paistnud keegi teadvat. Mina teadsin põhjust.

Ja ometi seal ma olin, neli aastat hiljem, kolmkümmend kaks päeva enne oma kolmekümne teist sünnipäeva, ja mida ma tegin? Kas ei teki siis inimesel mingil hetkel selle suhtes Pavlovi refleksi? Miks, kui film oli mulle piisavalt palju kordi haiget teinud või vähemalt olid selle vaatamise vahetus läheduses juhtunud kõige ebameeldivamad asjad minu elus, ei suutnud ma seda halvaga seostada? Miks ma seda ikka uuesti vaatasin? Aga vaat sellepärast. Ma *armastasin* seda filmi. Seda, mida „Kui Harry kohtas Sallyt“ tähendas osale mu sõbrannadele või „Unistuste väli“ tähendas Nickile, tähendas „Puhkus Roomas“ mulle.

See oli mu lohutusfilm. See sõna otseses mõttes trööstis mind. Jah, ema oli tunnistanud, et oli mu nime valinud osaliselt Audrey Hepburni printsess Anni järgi. Kuidas võiks ükski noor tüdruk vaadata seda filmi, soovimata olla Audrey Hepburn? Aga selles oli palju enamat. Osaliselt võis põhjuseks olla see, et olin ka ise ajakirjanik, reisikirjanik, ning minu veerg „Lahkumine hotellist“ pidi andma teavet selle kohta, kuidas kõige paremini tutvuda eksootilisimate ja põnevaimate paikadega maailmas. Täielik juhend linnade/eriliste asulate/India ookeanis asuvate saarekeste nautimiseks, millede seas muidu oleks keeruline orienteeruda. Tõtt-õelda oli see omamoodi ood „Puhkusele Roomas“, tundele, mis tekkis vaadates printsess Anni ja reporter Joe Bradleyt (Gregory Peck) Igavest Linna avastamas ja igapäevaelust põgenemas. Sellepärast ma oma tööd armastasingi – sain

kogu aeg maailma tundma õppida ja pidevalt põgeneda. Aga sügaval sisimas olin siiski alati printsess Anni kombel mõelnud, et kui ma suiguksin unne mõnel pargipingil ühes sadadest külastatud linnadest, siis kas võiksin ärgata päeva, milles elan täpselt nii, nagu olin alati unistanud.

Teine põhjus, miks ma seda filmi armastasin, oli seotud Bradley ja Anni vahelise romantikaga – sarm, mille iga hetke taga hõõgus õnnetunne. See veenis mind kui loogilise mõtlemisega inimest, et minu õnnetused ei saa olla seotud sedavõrd romantilise ja lootusrikka filmiga. Või ei peaks olema. Mitte seekord.

Seal ma siis olin, jälle mitte-seekord hetkes: kolmkümmend üks, enesega rahul ja unine. Veetsime mõnusalt kahekesi hommikut minu imelise ja ilusa koera Ameliaga (kes sai nime vaimustava reisija ja avastaja Amelia Earharti järgi ja kelle hüüdnimi oli Mila). Nick oli töö. Ta oli režissöör, kes väntas parajasti oma teist filmi – õudusmärulit vampiiridest, kes vallutavad Washington D.C. Kuna tema esimene film, *road movie*¹ (kus polnud näha ainsatki vampiiri) oli saanud festivalil hea vastuvõtu osaliseks, mis oli ilmselt tähtis, maitses ta parajasti esimesi kuulsuse vilju. Olin tema pärast väga elevil, tegelikult meie mõlema pärast. Olin olnud temaga esimeste katsetuste päevil, mil võtsime tänavatel üles lühifilme. Mina olin varustusülem ja peaosatäitja. Nicki õde oli produtsent. Meie koer Mila... oli koer Mila.

Ja ometi oli muutunud veidi tüütuks viis, kuidas Nick värske edu lainel oma tööst rääkis. Esiteks nimetas ta seda oma tööks. Ma teadsin, et see on selline faas. Aga ma lootsin, et see saab

¹ Maanteefilm, milles tegevus kulgeb auto- või mootorrattarännakul, mille eesmärgiks on juhi (ja tema kaaslaste) jõudmine mingisse sihtpunkti. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

varsti läbi. Pealegi olin ise just tagasi jõudnud väsitavalt kuuajaliselt sõidult, olles veetnud terve augusti reisil läbi kolme riigi (Mehhiko, Dominikaani Vabariik ja Argentina) ning töötanud oma artiklite kallal. Nii otsustasingi katsetada. Ennast hellitada. Armas Mila süles, vajutasin nuppu, DVD-mängija lülitus tööle ja ma vajutasin esitusnuppu.

Ekraanile ilmusid selges valges kirjas tiitrid, orkester hoogu kogumas, taustal Rooma kuulsaimad vaatamisväärsused. Vatikan. Pulmatort. Iidsed varemed. Kuni ekraanile ilmus sõna „Uudised“ ja seal ta meie ees oligi: vapustav Audrey Hepburn tõllas, lehvitamas oma alamatele, kõige kurvem printsess kogu maailmas.

Kui film lõppes ja ekraanil libisesid mööda lõputiitrid, vaatasin ringi majas, mida olime Nickiga L.A.-sse kolimisest saadik jaganud, majas, mille olime leidnud pärast seda, kui too teine maja oli maha põlenud. Ükski vaas ega foto polnud põrandale kukkunud. Röster ei olnud iseenesest äkitselt tööle läinud. Ja värsked tulbid, mille ma Arizonas taluturul 3.99 eest olin ostnud, ei närbunud mu silme all, vaid püsisid peaaegu-närtsinud-aga-endiselt-püsti-asendis.

Sügasin Mila kukalt. Ta tõstis pilgu ja vaatas mulle armastavalt otsa.

„Paistab, et kõik on korras,“ ütlesin.

Siis kuulsin võtme pööramist lukuaugus.

Nick lükkas ukse lahti, püüdes hoida käes tasakaalus termost, Los Angeles Timesi ja telefoni. Kui ta seal niimoodi seisis, pesapallimüts tagurpidi peas, seljas üks tema alalisi eest nõõbitavaid pluuse, nägi ta välja pigem kuusteist kui kolmkümmend kuus. Kokkuvõttes oli Nick nagu Nick ikka, küll väsinud versioon neljapäevase habemetüüka ja mustade ringidega silme ümber.

Ta osutas telefonile, viitamaks, et tal on kõne pooleli. Siis tegi ta nimetissõrmega ringja liigutuse, nagu tehakse, kui soovitakse, et teisel pool kõneleja juba lõpetaks. Kes iganes seal oli, pidi ta vihjest aru saama, sest vähem kui minuti pärast vajutas Nick kõne kinni ja suundus minu poole, lastes kogu sületäie asju läbisegi tugitooli langeda.

„Tere, võõras...“ ütles Nick ja kummardus mind tervituseks suudlema. Ta pihk toetas mind kuklast ja hoidis mind paigal.

„Tere ise ka,“ vastasin, püsites veel hetke tema läheduses. Olime harjunud pikemaid perioode lahus olema, aga minu veeru ja tema filmimise tõttu oli seekordne lahusolek olnud eriti karm. Nicki lõhn ja armsus tundusid mu elus pigem erandi kui tegelikkusena.

Kui Nick põlvili laskus ja Mila karvast rinnakorvi sagris – tema tavapärase *Tere, kullake, olen kodus* tervitus Milale – kummardus ta koera kõrva juurde.

„Hei, tüdruk...“ sosistas ta.

Siis istus ta minu kõrvale diivanile ja tõstis käed kukla taha. Nii lähedalt nägi Nick veel väsinum välja: silmad punetavad ja vesised pikast võttepäevast ja kontaktläätsedest, mida ta oli hiljuti kasutama hakanud vanade heade metallraamiga prillide asemel, mida oli kandnud nii kaua, kui ma teda tundnud olin.

Otsustasin teda läätsede pärast mitte noomida ja reisikorraldaja kõnest talle mitte praegu rääkida. Pidime detsembris LONDONisse minema. Olin üürinud tillukese maja Batterseas, milles elamist saime endale lubada, kuni Nick sealse projekti kallal töötab. Suutsin vaevu seda oodata ja unistasin juba pikemast perioodist, mil saan külastada lemmikpaiku ühes oma lemmiklinnas: käia teatris, antiigiturgudel, veeta pikalt aega raamatupoodides